

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Asan/37/2018
Identifikačné číslo spisu: 2017200304
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2017200304.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) B. Y., bytom Y. T. D. XXX, XXX XX Y. T. D., právne zastúpeného JUDr. Borisom Štanglovičom, advokátom, so sídlom Jarmočná 2264/3, 927 01 Šaľa, proti žalovanému Okresnému úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: OU-NR-OVBP2-2017/029966-002 zo dňa 18. augusta 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sa/27/2017-54 zo dňa 21. mája 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Obec Kráľová nad Váhom, ako prvoinštančný správny orgán, rozhodnutím č. 1/2017-003/Ga zo dňa 24.04.2017, uznala žalobcu vinným zo spáchania stavebného priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Stavebný zákon“), ktorého sa dopustil tým, že v čase od jesene 2015 do právoplatnosti dodatočného stavebného povolenia vydaného Obcou Kráľová nad Váhom ako príslušným stavebným úradom č. 637/2016-005/Ga zo dňa 21.12.2016, teda do 14.01.2017, uskutočňoval stavbu - rodinný dom - na pozemku parc. č. 288/3 v obci Kráľová nad Váhom, pričom postavil hrubú časť stavby, prestrešenie stavby krovom, boli osadené výplne otvorov a garážové vráta, prípojky, bez stavebného povolenia, za čo mu uložil podľa § 105 ods. 3 Stavebného zákona pokutu vo výške 10.000 €.

2. Na odvolanie žalobcu žalovaný napadnutým rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2017/029966-002 zo dňa 18.08.2017 prvoinštančné rozhodnutie potvrdil a odvolanie zamietol.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. V danom prípade je podľa názoru krajského súdu nepochybné, že žalobca sa dopustil stavebného priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. b) Stavebného zákona, čo nerozporoval ani samotný žalobca. Predpokladom vydania rozhodnutia o uložení sankcie podľa vyššie uvedeného ustanovenia je preukázanie, že právnická alebo fyzická osoba ako stavebník uskutočňuje novú stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním. Konanie o správnych deliktoch sa riadi zásadou oficiality a stavebný úrad je povinný začať konanie, ak sa o delikte dozvie. Na spáchanie priestupku sa nevyžaduje úmyselné zavinenie. Tiež je potrebné uviesť, že rozhodnutia alebo opatrenia správnych orgánov musia byť náležite odôvodnené najmä vtedy, ak sa dotýkajú subjektívnych práv účastníka konania alebo mu ukladajú pokutu. Správny orgán musí odôvodniť, z akých dôvodov uložil pokutu a tiež prečo v takej výške. Pokiaľ ide o výšku uloženej sankcie správne orgány oboch stupňov postupovali v intenciách právnej úpravy týkajúcej sa správnej úvahy a v odôvodnení svojich rozhodnutí náležite odôvodnili, z akých dôvodov sankciu uložili a akými úvahami sa riadili pri ukladaní jej výšky. V predmetnej veci bolo pri ukladaní sankcie žalobcovi prihliadané na správanie sa žalobcu, ktorý bol viackrát upozornený na protiprávny stav, napriek tomu tento v stavbe pokračoval a o dodatočné stavebné povolenie požiadal až s odstupom dlhšieho časového úseku (stavbu začal realizovať na jeseň v roku 2015, pričom žiadosť o dodatočné stavebné povolenie podal až v júni 2016). Okrem toho žalobca osadil stavbu v tesnej blízkosti od hranice pozemku, ktorého spoluvlastníkom je obec, čím jeho využitie je už obmedzené. Navyše obec na týchto pozemkoch plánovala zrealizovať výstavbu bytového domu, o čom mal žalobca vedomosť, čo zrejme tiež ovplyvnilo výšku uloženej sankcie. Bolo prihliadnuté aj na to, že žalobca sa dopustil uvedeného priestupku ako osoba, ktorá bola v čase spáchania priestupku občanmi Obce Kráľová nad Váhom zvolená za poslanca. V tejto súvislosti správny súd dodal, že poslanec obecného zastupiteľstva má väčšiu zodpovednosť za svoje konanie a týmto postavením, resp. výkonom funkcie poslanca by mal byť vzorom ostatným občanom, z čoho vyplýva aj jeho postavenie v spoločnosti. Je preto možné podľa názoru krajského súdu konštatovať, že na činnosť poslanca sú kladené vyššie nároky z pohľadu dodržiavania právnych predpisov, a preto aj výšku uloženej sankcie možno považovať v danom prípade za primeranú. Takouto neoprávnenou realizáciou stavby bez príslušného rozhodnutia žalobca svojvoľne predurčil podmienky umiestnenia stavby, vrátane odstupových vzdialeností od susedných pozemkov a stavieb.

5. Podľa názoru správneho súdu správne orgány oboch inštancií v konaní postupovali náležite v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci zistili skutočný stav, a preto ich právne závery boli správne. Správne orgány sa pri ukladaní sankcie dôkladne zaoberali všetkými hľadiskami, ktoré zákon pri hodnotiacej úvahe ustanovuje, za tým účelom boli obstarané aj potrebné dôkazy a správne vyvedené skutkové a právne zistenia na základe zákonom povolenej voľnej úvahy pri rešpektovaní zmyslu a účelu zákona. Správne orgány sa tiež vyrovnali so všetkými hľadiskami pre uloženie sankcie v zmysle § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch, pričom pokuta bola uložená na dolnej hranici výšky zákonom povolenej sadzby jej uloženie ako aj jej rozsah bol náležitým spôsobom odôvodnený, takže správny súd nezistil relevantné dôvody a ani ich žalobca súdu nepredložil, ktoré by odôvodňovali rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

6. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalovanému náhradu trov nepriznal.

III.

Konanie na kasačnom súde

7. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, a to z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f), g), h) S.s.p., v ktorej navrhol kasačnému súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil alebo aby zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného.

8. Sťažovateľ namietal, že krajský súd nevykonal dokazovanie ohľadom zabezpečenia prehľadu udelených pokút v obdobných veciach v rozhodnom období a že krajský súd nekriticky prevzal argumentáciu žalovaného v časti závažnosti konania sťažovateľa, ktorým mal obmedziť možnosti obce pri využívaní pozemku susediaceho so stavbou sťažovateľa.

9. Žalovaný vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti nepodal.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

10. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 19. júna 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

11. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného o uložení pokuty, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa kasačný súd stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil krajský súd zo zistení uvedených sťažovateľom a správnymi orgánmi, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

Podľa § 105 ods. 3 písm. b) Stavebného zákona priestupku sa dopustí a pokutou do 1 milióna Sk sa potresce ten, kto ako stavebník uskutočňuje novú stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním.

Podľa § 105 ods. 7 Stavebného zákona na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“) pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatela, ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní.

12. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, dospel k záveru, že kasačné námietky sťažovateľa nie sú dôvodné.

13. Kasačný súd sa stotožnil so záverom krajského súdu ako aj správnych orgánov, že v predmetnom konaní nebolo sporné, že zo strany sťažovateľa došlo k porušeniu zákona tým, že začal stavbu realizovať na jeseň roku 2015 pričom žiadosť o dodatočné povolenie podal sťažovateľ až v júni 2016 a tiež nebolo sporné, že týmto konaním sťažovateľ naplnil znaky skutkovej podstaty priestupku podľa § 105 ods. 3

písm. b) Stavebného zákona. Spáchanie priestupku sťažovateľ v konaní nenamietal.

14. Sťažovateľ v konaní namietal iba výšku uloženú pokuty, ktorú považoval za neprimerane vysokú oproti iným uloženým pokutám. K veci kasačný súd uvádza, že v zmysle ustálenej judikatúry správnych súdov v prípade správneho trestania súd sleduje, či správny orgán náležite zdôvodnil uloženie sankcie v určitej výške, ak zákon pripúšťa rozpätie sankcie, či prihliadol na okolnosti viazané na subjekt, samotný skutok a jeho následok. Určenie výšky pokuty v rámci určeného rozpätia je síce vecou voľného uváženia, to však neznamená, že môže byť uložená v ľubovoľnej výške. Voľná úvaha aj pri takomto rozhodovaní je myšlienkový proces, v rámci ktorého má príslušný orgán zvažovať závažnosť porušenia predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu, jeho následky, dobu protiprávnosti, aby uložená pokuta spĺňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel s prognózou budúceho pozitívneho správania sa dotknutej osoby. Pri uložení pokuty správny orgán prihliadne na závažnosť, spôsob i čas trvania následkov protiprávneho konania. Z podkladov spisového materiálu, vrátane administratívneho spisu žalovaného je podľa názoru kasačného súdu zrejmé, že správne orgány výšku uvedenej pokuty riadne odôvodnili s prihliadnutím na skutočnosti, ktoré sú v prospech i v neprospech sťažovateľa, a primerane a zákonným spôsobom uplatnili správnu úvahu, pričom v odôvodnení uviedli, že zohľadnili závažnosť porušenia zákona, jeho následky, význam chráneného verejného záujmu a okolnosti, za ktorých bol priestupok spáchaný.

15. K námietke sťažovateľa, že krajský súd nevykonal dokazovanie zabezpečením prehľadu pokút udelených žalovaným v obdobných veciach, kasačný súd uvádza, že nie je dôvodná. Sťažovateľ v konaní nepredložil rozhodnutia žalovaného v obdobných veciach, v ktorých bola uložená pokuta v nižšej výške ako bola uložená sťažovateľovi. Sťažovateľ má okrem povinnosti tvrdenia aj dôkaznú povinnosť a zatiaľ čo povinnosť tvrdenia sťažovateľ splnil, dôkazné bremeno neunesol, pretože žiadne rozhodnutia v obdobných veciach nepredložil.

16. K námietke sťažovateľa, že žalovaný nepreukázal obmedzenie možnosti obce pri využívaní susedného pozemku, kasačný súd uvádza, že prvoinštančný správny orgán v rozhodnutí uviedol akým spôsobom sťažovateľ obmedzil činnosť obce na tomto pozemku, a preto vyhodnotil námietku ako nedôvodnú. V odôvodnení prvoinštančný správny orgán uviedol, že sťažovateľ sa dopustil priestupku napriek jeho vedomosti o zámere obce zrealizovať výstavbu bytového domu na susednom pozemku a ako dôsledok konania sťažovateľa bude značné obmedzenie umiestnenia tejto stavby na susednom pozemku.

17. Vzhľadom na skutočnosť, že horná hranica sadzby je 33.193,91 €, možno uloženú pokutu vo výške 10.000 € považovať za pokutu uloženú v tretinovej výške. Preto ani z tohto dôvodu takto uloženú výšku pokuty nemožno považovať za neprimeranú.

18. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

19. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanému nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.

20. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostředek není přípustný.